

COLÒMBIA: En el més recent informe elaborat per la Corporació Nuevo Arco Iris, s'estableix que la política de seguretat democràtica de l'actual Govern ha entrat en crisi. L'estudi assegura que les accions de grups paramilitars superen a les realitzades per les organitzacions guerrilleres de FARC i ELN juntes. L'accionar paramilitar s'ha estès a 293 municipis, en els quals fan presència prop de 9.000 paramilitars. L'estudi pren com a base informacions dels principals mitjans de comunicació del país i informes de diferents agències de l'Estat i del mateix govern, revelant un evident contrast en els resultats entre els obtinguts en el 2008 i els registrats en el present any, on s'ha fet evident l'alta taxa d'homicidis i criminalitat a les principals ciutats del país. Referent a això només a Medellín la taxa d'homicidis, en aquest any, és similar a la registrada en el 2002, abans d'iniciar-se l'aplicació de la seguretat democràtica, amb un volum d'homicidis de 1.721, Medellín torna a ser la ciutat amb més alta taxa d'homicidis i es calcula que al finalitzar l'any les morts violentes arribaran a les 2.000. El ressorgiment de bandes paramilitars a Bogotá i Medellín es caracteritza per la disputa dels mercats interns de narcòtics, com també el control territorial amb la conseqüent expoliació i oprobi als habitants dels centres urbans de les grans ciutats. Entretant les guerrilles mostren una recuperació evident, registrant-se 1.240 accions per part de la guerrilla de les FARC, les quals han augmentat la seva potència letal amb l'ús intensiu de mines antipersona, accions de petits grups contra tropes en moviment i l'ús d'armes artesanals. Pel costat de l'ELN, les seves estructures eviten la confrontació directa amb les forces de l'Estat, s'han preservat i en l'actualitat es mostren més actives i amb major poder en algunes regions del país com el nord-orient i sud-occident colombià. L'estudi considera que les negociacions que va realitzar el Govern amb les organitzacions paramilitars, van acabar deixant intactes les estructures més dures i especialitzades en el negoci del narcotràfic, el mateix que la seva força militar. L'informe ha estat durament criticat pel president Álvaro Uribe, qui ho considera com un intent de soscavar la seva política bandera, la seguretat democràtica, i va acusar als seus autors de pretendre oxigenar a les organitzacions guerrilleres. En aquest mateix sentit s'han referit columnistes i consellers del Govern, qui desqualifiquen als autors de l'informe i fins i tot els titllen d'obeir a directrius de les guerrilles. En contrast, el Director General de la Policia, general Oscar Naranjo i l'ambaixador d'EUA a Colòmbia, William Brownfield, s'han mostrat interessats a conèixer detalls de l'informe, exposats directament pels seus autors. El diplomàtic nord-americà estima que la política de seguretat democràtica ha estat reeixida, però que ha de redirigir-se davant l'auge dels nous grups paramilitars i sorgiment de bandes criminals. Finalment, la Corporació Nuevo Arco Iris va denunciar haver rebut amenaces de mort arran de l'informe presentat. *El Tiempo, El Espectador, Caracol – Radio, CMI – Tv, El Nuevo Siglo, RCN – Radio, El Colombiano, Cambio, 21/11/09 – 03/12/09*

Pel seu costat, el president Uribe va anunciar que s'iniciarà una nova estratègia per a derrotar militarment a les guerrilles de les FARC i de l'ELN, centrant l'esforç principal en els departaments d'Arauca i Casanare, a la regió dels plans orientals, veïns a Veneçuela. Dies després d'aquest anunci va arribar al país el cap del Comando Sud dels EUA, el general Douglas Frasser, per a inspeccionar les bases militars que seran ocupades per les forces militars nord-americanes, en el marc del desenvolupament del conveni de cooperació militar entre els dos països. El general Freddy Padilla De León, qui va acompanyar al general Frasser en la inspecció, va dir que a la base de Palanquero es realitzaran construccions, allotjaments de personal i ampliacions de la pista d'aterratge per a avions tipus AWAK i ORION. Les obres tindran un valor de 47 milions de dòlars. Mentre això ocorria era assassinada una mestra i dirigent sindical Leny Yanube Rengifo a la ciutat de Popayán - Cauca, així ho va denunciar la Central Unitària de Treballadors (CUT) en un comunicat públic, en el qual s'afirma que la xifra de docents assassinats s'eleva a 195, sense que fins a la data hi hagi un sol detingut per aquests crims. En el que va corregut d'aquest any han estat assassinats 36 dirigents sindicals, diu el comunicat signat per Tarsicio Mora, president de la CUT. *CMI – Tv, Telesur – Tv, Caracol – Radio, El Tiempo, El Espectador, 21/11/09 – 03/12/09*

Mentre el govern de Colòmbia reforça la seva presència militar a la frontera amb Veneçuela, amb l'assignació d'una brigada mòbil, un batalló de l'Exèrcit i un altre batalló d'infanteria de Marina,

per al control dels 2.100 kms. de línia fronterera, les autoritats veneçolanes van revelar haver capturat a l' ex-fiscal Magaly Moreno Vega, una cap paramilitar que malgrat estar condemnada per múltiples crims a Colòmbia, es va escapar després que un jutge li donés la casa per la presó. Per al govern veneçolà la presència de la cap paramilitar en el seu territori, és part de plans d'infiltració d'aquest tipus de forces per a reproduir el paramilitarisme, amb finalitats de socavar la revolució bolívariana. D'altra part, el govern veneçolà va justificar la repatriació de 380 ciutadans colombians, que explotaven una mina d'or en el seu territori, adduint que la mina havia estat oberta i estava sent explotada il·legalment per trobar-se en una reserva natural protegida. L'expulsió dels colombians va ser interpretada pel govern de Colòmbia com un acte hostil del país veí, agreujant-se encara més la ja difícil situació de tensió entre els dos països. Amb aquests fets com a teló de fons i la poca voluntat dels governs dels dos països per a tractar directament les seves diferències, va transcórrer la Primera Cimera de Països Amazònics, convocada pel president de Brasil, Luis Inacio Lula Da Silva, sense la presència dels presidents Uribe i Chávez, qui van declinar la invitació per a evitar una trobada cara a cara. Pel seu costat, el govern de Colòmbia no va assistir a la Cimera de ministres de Defensa i de Cancellers de la UNASUR, perquè sospitava que allí ocorreria una trampa a causa de la instal·lació a Colòmbia de set bases militars d'EUA. El govern del president Uribe va enviar una representació tècnica que es va fer portadora d'una declaració escrita, en la qual assegura que les bases militars d'EUA a Colòmbia no seran utilitzades contra tercers països. Aquesta declaració, si bé no buida els dubtes i la incertesa dels països de la UNASUR, si va contribuir que la Cimera acordés promoure mesures de confiança i seguretat a la regió, les quals seran proposades, avaluades i definides posteriorment. *El Tiempo, El Nuevo Herald, BBC, El Universo – Ecuador, Telesur – Tv, CMI – Tv, 21/11/09 – 03/12/09*

Enmig de la crisi entre Colòmbia i Veneçuela, la senadora Piedad Córdoba va proposar la formació d'un front mundial per a la denúncia política en contra de les bases militars d'EUA a Colòmbia, ja que aquestes són les causants de la inseguretat a la regió i de l'enfrontament entre països que històricament han estat germans. La parlamentària va proposar també una jornada de protesta mundial contra les bases militars, entre els dies 12 i 17 de desembre. Pel seu costat la Cambra de Representants va citar a tres ministres a sessió reservada, per a debatre sobre la probabilitat d'una guerra amb Veneçuela i la capacitat que tindria Colòmbia per a repel·lir una agressió del país veí. En la sessió s'indagarà al ministre de Defensa sobre l'apreciació que té Colòmbia de la potència i capacitat operativa de les Forces Armades de Veneçuela i sobre la capacitat dissuasòria de Colòmbia per a impedir o repel·lir un atac. També sobre la vulnerabilitat de territoris colombians a la frontera, el mateix que la de ports, aeroports, refineries, i fins i tot la defensa aèria de Bogotá en el centre del país. Entretant, bisbes de Colòmbia, Veneçuela i Equador, reunits a Bogotá per analitzar la crisi diplomàtica, van dir que la guerra no és una opció enfront de la crisi, i van fer una crida al respecte i al millorament del llenguatge i tractar per la via diplomàtica les diferències. D'altra part, uns 400 infants i joves de Colòmbia i Equador es van reunir a la població de Tulcán – Equador, per a parlar de pau bilateral i de polítiques que garanteixin el compliment dels seus drets. "Els Infants per la Pau" és una iniciativa binacional, liderada per l'Institut Colombià de Benestar Familiar (ICBF) i el ministeri d'Inclusió Econòmica i Social d'Equador. Finalment el cantautor Juanes i els habitants de la població la Unión Peneya – Caquetá, van ser els guardonats amb el Premi Nacional de Pau 2009. L'artista és reconegut per promoure la pau a través de la música, mentre que els habitants de la Unión Peneya, per les adversitats que han hagut de sortejar per causes del conflicte armat i per la seva resistència pacífica enfront de tots els actors armats. *Telesur – Tv, El Tiempo, El Espectador, Caracol – Radio, Semana, 21/11/09 – 03/12/09*